

Rinnakkaistallentaminen Jyväskylän yliopistossa : mitä, miksi, miten?

Marja-Leena Harjuniemi
22.1.2013 päivitetty versio

Esityksen sisältö

- Mitä? : Open Access, rinnakkaistallentaminen
- Miksi? Lähtösyöt ja tavoitellut edut
- Mikä? Final draft -tiedosto
- Mihin ja miten? Tallentaminen TUTKA-rekisteriin
- Yleiset huolenaiheet ja niiden oikaisut

Open Access - Tavoitteena tieteen avoimuus

- Tieteellinen julkaisu on avoimesti saatavissa, kun se on sekä tiedeyhteisön että suuren yleisön luettavissa internetistä ilmaiseksi ja esteettömästi. Vapaasti saatavana olevien tiedejulkaisujen potentiaalinen lukijakunta on koko maailman internetiä käyttävä väestö.
- EU suosittaa, OKM suosittaa, useat rahoittajat edellyttävät
- Ei uusi asia maailmalla

Miksi avoin tallentaminen?

- Julkisin varoin tuotettu tieto ei ole julkisesti avointa
- Edes yliopistoilla ei ole varaa ostaa pääsyä tarvitsemaansa määrään tietoa - yksityisistä tai esim. PKT-yrityksistä puhumattakaan
- Tutkimustulokset vain pienen piirin käyttöön
- Rajattu pääsy tietoon estää globaalia kehitystä

- Seuraus: *"All articles are currently losing some portion of their potential users."*

Rehtorin kehoitus 27.5.2010 (päivitys tulossa...)

- Rehtori **kehottaa**, että:
Tutkijat tallentavat normaalin TUTKA-kirjauksen yhteydessä myös tutkimusartikkeliansa tiedostot TUTKAan vuoden 2011 alusta lukien.
- Lisäksi rehtori on päättänyt, että vuoden 2011 alusta kaikki **väitöskirjojen** liitteenä julkaistavat tutkimusartikkelit julkaistaan myös verkossa.

Strong political support

"Access to scientific results for free, for all, for ever **is a compelling vision** indeed."

"The question is no longer 'if' we should have open access. **The question is about 'how'** we should develop it further and promote it."

"Scientific information has the power to transform our lives for the better - **it is too valuable to be locked away.**"

Communication & Recommendation on Scientific Information

Adopted on 17 July 2012: Documents at
<http://bit.ly/MuHbBl>

Goals

↪ 100% OA for publications in Horizon 2020

↪ Member States to have OA policies by 2014

↪ 60% of publicly funded research OA by 2016

Saatko rahaa ERC tai FP7 -rahoituksista?

Are you supposed to deposit? > What to deposit > Where to deposit > When to deposit

Are you supposed to deposit?

If you are a grant recipient from ERC or from FP7 in one of the following Research Areas

1. Energy
2. Environment (including Climate Change)
3. Health
4. Information and Communication Technologies (Cognitive Systems, Interaction, Robotics)
5. Research Infrastructures (e-infrastructures)
6. Science in society
7. Socio-economic sciences and the humanities

you are required to deposit your publications!

European Research Council

Established by
the European Commission

<https://www.openaire.eu/en/open-access/open-access-in-fp7>

Näkyvyys → vaikuttavuus → **hyöty/hyvinvointi**

Edunsaajat

- Muu tiedeyhteisö
- Yritys- ja liike-elämä
- Köyhät valtiot
- Ns. suuri yleisö
- Yliopisto
- Tutkija itse

Hyödyt

- Tutkimusekonominen
- Liiketaloudellinen
- Kansantaloudellinen
- Sivistyksellinen
- Humanitäärinen, eettinen hyöty

Viisi tapaa toteuttaa

- 1) Laittaa tutkimus avoimesti saataville omien kotisivujen kautta (kustantajasopimukset huomioitava tässäkin)
- 2) Tallentaa tutkimus tieteenalakohtaiseen avoimeen arkistoon (ArXiv, CiteSeer, RePEc, jne.)

- 3) Julkaista Open Access -lehtien kautta (<http://www.doaj.com>)
- 4) Yksittäisen artikkelin avoimeksi ostaminen (osa lehdistä tarjoaa)

Kirjoittajille maksullisia.
Eivät siksi se, mitä
ensisijaisesti
JY:ssä suositellaan.

- 5) Rinnakkaistallentaa tutkimus (ns. final draft siitä) oman yliopiston avoimeen julkaisuarkistoon (JYX)

Rinnakkaistallentaminen (*Parallel publishing*)

- **Rinnakkaistallentaminen**

Prosessi, jossa aiemmin toisaalla (yleensä tieteellisissä painetuissa lehdissä) julkaistu artikkeli tallennetaan avoimesti saataville oman yliopiston julkaisuarkistoon

ALKUPERÄINEN
JULKAISU-
FOORUMI

OMAN YLIOPISTON
JULKAISUARKISTOON
TALLENNETTAVA
TUTKIMUKSEN
FINAL DRAFT/POST-PRINT
-VERSIO

Article originally published in Energy Policy. Post print final draft, version stored in Diikki open research archive with permission from Elsevier. Diikki is an institutional repository service provided by the World Science Library at the University of Helsinki. Citation of original article: Saikku, L. et al. 2008. The sustainability challenge of meeting carbon dioxide targets in Europe by 2020. Energy Policy, Volume 36, Issue 2, February 2008, Pages 736-742, doi:10.1016/j.enpol.2007.10.007

The sustainability challenge of meeting carbon dioxide targets in Europe by 2020

Laura Saikku¹, Aapo Rautiainen¹, Frank O. Kauppi²

¹Department of Biological and Environmental Sciences, University of Helsinki, P.O. Box 27, FIN-00014 Helsinki, Finland
²Department of Biological Sciences, University of Helsinki, Finland

Abstract

Following the 2007 Kyoto Protocol, the European Union obligated itself to lower its greenhouse gas (GHG) emissions 20% below their 1990 level by the year 2020. Carbon dioxide is the major GHG. To fulfil this obligation, the nations must meet the sustainability challenge of counteracting rising population plus affluence with the dematerialization of less energy per GDP plus the decarbonization of less carbon per energy. To test the feasibility of meeting the challenge, we analysed carbon dioxide emissions during 1993–2004. Although emissions in the entire Union grew only by an average of 0.21% per year, emissions and their growth rates varied markedly among the 27 member states. Dematerialization and decarbonization did occur, but not enough to offset the slight population growth plus rapidly increasing affluence. To fulfil its obligation in the next 12 years, the EU27 would have to counter its increasing population and affluence by a combined dematerialization and decarbonization 1.9–2.6 times faster than during 1993–2004. Hence, fulfilling its obligation by addressing fossil carbon emissions alone is very unlikely.

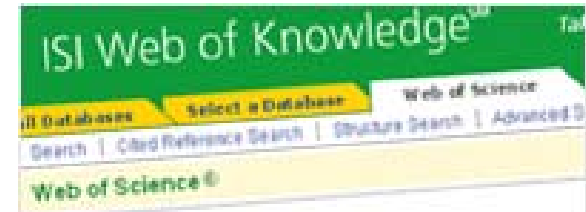
- Ei vaikuta alkuperäisen julkaisufoorumin valintaan
- Ei korvaa alkuperäistä foorumia, vaan täydentää sitä

Final draft -versio (aka Post-print)

- Yleisin kustantajien sallima tallennusversio
- Viimeinen tekijältä kustantajalle lähtenyt versio
- **Vertaisarvioinnin läpikäynyt**
- Versio, missä kustantajan **taittotyö ei vielä näy** esim. sivunumerot eivät täsmää.
- **Sisällöllisesti** sama kuin lopullinen
- Käytetään myös (harhaanjohtavaa) nimitystä Post-print
 - Termi '*post*' (jälkeen) liittyy korjauksiin:
 - pre-print* = ennen vertaisarviointia
 - post-print* = vertaisarvioinnin ja korjausten jälkeen

Määrä ei korvaa laatua

- Lisää viittausmääriä, useita tutkimuksia
- Mutta huom. ***ei automaattinen!***
- Artikkelisi ansaitsee paikkansa aina vain sisällöillään
- Laadukkaassa tutkimuksessa etu kumuloituu

"The open access impact advantage is independent of other correlates of citation impact, and greater for higher quality research." (Gargouri)

Huolenaiheet

- Lupakysymykset
- Huoli julkaisukanavan valinnasta
- Kustannukset
- Työmäärä

Huolenaiheet : lupakysymykset

▪ Onko sallittua?

- Paljon sallitumpaa kuin yleensä luullaan
- SHERPA/RoMEO-tietokannan mukaan 66 % kustantajista sallii, luvussa mukana kaikki isot kansainväliset kustantajat
- JY:n vuoden 2011 ryhmän A1-artikkeleista 64 % voisi heti laittaa

HUOM. JY:ssä lupien kysyminen on kirjaston tehtävä

Publisher:	American Mathematical Society
Author's Pre-print:	✓ author can archive pre-print (ie pre-refereeing)
Author's Post-print:	✓ author can archive post-print (ie final draft post-refereeing)
Publisher's Version/PDF:	✓ author can archive publisher's version/PDF
General Conditions:	<ul style="list-style-type: none"> • Must include set publisher statement - (First published in [Public Mathematical Society]) • Publisher's version/PDF may be used • May be deposited in open access repositories • Non-commercial • Eligible UK authors may deposit in The Depot
Mandated OA:	Compliance data is available for 3 funders
Copyright:	Policy
RoMEO:	This is a RoMEO green publisher
Updated:	04-May-2010. Suggest an update for this record

Publisher:	Springer Verlag (Germany)
Author's Pre-print:	✓ author can archive pre-print (ie pre-refereeing)
Author's Post-print:	✓ author can archive post-print (ie final draft post-refereeing)
Publisher's Version/PDF:	✗ author cannot archive publisher's version/PDF
General Conditions:	<ul style="list-style-type: none"> • Authors own final version only can be archived • Publisher's version/PDF cannot be used • On author's website or institutional repository • On funders designated website/repository after 12 months at the funders request or a • Published source must be acknowledged • Must link to publisher version • Set phrase to accompany link to published version (The original publication is available) • Articles in some journals can be made Open Access on payment of additional charge
Mandated OA:	Compliance data is available for 34 funders
Paid Open Access:	Open Choice
Copyright:	example copyright transfer statement - NIH Policy - Self-archiving Policy
RoMEO:	This is a RoMEO green publisher
Updated:	25-Nov-2010. Suggest an update for this record

Publisher:	SAGE Publications (UK and US)
Author's Pre-print:	✓ author can archive pre-print (ie pre-refereeing)
Author's Post-print:	✗ subject to Restrictions below , author can archive post-print (ie final draft p
Restrictions:	<ul style="list-style-type: none"> • 12 months embargo
Publisher's Version/PDF:	✗ author cannot archive publisher's version/PDF
General Conditions:	<ul style="list-style-type: none"> • On author or institutional server and PubMed Central • On author's personal web site • Publisher copyright and source must be acknowledged • Publisher's version/PDF cannot be used • Post-print version with changes from referees comments can be used • "as published" final version with layout and copy-editing changes cannot intranet • If funding agency rules apply, authors may use SAGE open to comply
Mandated OA:	Compliance data is available for 22 funders
Paid open access:	SAGE open
Copyright:	Policy
RoMEO:	This is a RoMEO yellow publisher
Updated:	12-Aug-2009. Suggest an update for this record

Publisher:	American Accounting Association
Author's Pre-print:	✗ author cannot archive pre-print (ie pre-refereeing)
Author's Post-print:	✗ author cannot archive post-print (ie final draft post-refereeing)
Publisher's Version/PDF:	✗ author cannot archive publisher's version/PDF
General Conditions:	<ul style="list-style-type: none"> • Authors and their institutions may post summary of abstract of article online • Must link to publisher version
Mandated OA:	(Awaiting information)
Copyright:	Not available online
RoMEO:	This is a RoMEO white publisher
Updated:	12-May-2009. Suggest an update for this record

Huolenaiheet : muut

- **Huoli julkaisufoorumien valinnasta**
Ei vaikuta alkuperäisen julkaisufoorumien valintaan
- **Huoli kustannuksista**
Rinnakkaisjulkaiseminen ei maksa mitään
- **Lisätyö?**
Tutkijan tarvitsee lisätä tiedosto (ja kysyä lupa muilta)
Vie aikaa muutaman minuutin

Miksi ei itse tehdä : OA-kyselyn vastauksia

- Asiasta ei yleensäkään tiedetä
- Ei tiedetä, miten pitää toimia
- Epävarmuus lupa-asioissa
- Pelko maksullisuudesta
- Käsitys siitä, että ovat jo avoimia, kun avautuvat yliopiston verkossa (NELLI)
- TUTKA-prosessin koettu hankaluus

Prosessi – toimi näin

1. Kysy tallennuslupa muilta tekijöiltä (jos heitä on).
Suullinen lupa riittää.
2. Tallenna artikkelisi final draft -versio TUTKA-rekisteriin ko.
artikkelin tietojen yhteyteen

Siinä kaikki. Kirjasto huolehtii kustantajaluvan tarkistamisen ja artikkelin varsinaisen avaamisen JYXiin.

(Mikäli artikkelisi sisältää jonkun ulkopuolisen tekijän kuvia, tms. itsenäisen tekijänoikeussuojan omaavaa materiaalia, niin niihin sinun tulisi kysyä lupa myös.)

Julkaisun tiedot APA-viitemuodossa:

Harjuniemi, M.-L. (2011, 3). Artikkeleiden Open Access -aalto etenee : TUTKAN ja JYXin liitto vahvistui. *Tietue*, p.6. Retrieved from <http://urn.fi/URN:NBN:fi:jyu-20112241814>

TUTKA-linkki: <http://tutka.jyu.fi/tutka/julkaisut/48539>

Tiedostot

JyXiin lähetetyt tiedostot

Ei tiedostoja.

JyXiin lähetetystä odottavat tiedostot

Ei tiedostoja.

Lisää tiedosto

Julkaisu on hyväksytty.

Julkaisun syöttäjä ja sitä muokanneet: Marja-Leena Harjuniemi, Marita Jokinen.

Vastuuhenkilölle näkyy tarkistettavien kenttien perässä *. Näihin kenttiin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Lisätietoja [ohjeesta](#).

JyXiin lähetetyt tiedostot

Ei tiedostoja.

JyXiin lähetystä odottavat tiedostot

Ei tiedostoja.

Lisää uusi tiedosto

Lomakkeen avulla lisätään tiedosto odottamaan JyXiin lähettämistä. Julkaisun yhteyteen lisätyt tiedostot näkyvät vain niille TUTKA-käyttäjille, joilla on oikeus muokata julkaisun tietoja. Lisätyt tiedostot siirretään kerran päivässä TUTKasta JyXiin. Tiedoston tietoja ei voi muokata lisäämiseen jälkeen. Jos tiedoston tiedot ovat virheelliset, on tiedosto poistettava ja lisättävä uudelleen.

Tiedoston julkaisu JyXissä edellyttää lupaa artikkelin kirjoittajilta (=tekijöiden julkaisulupa). Kirjasto hoitaa julkaisuluvan tarkistamisen/hankkimisen kustantajalta.

Pakolliset kentät on merkitty tähdellä *.

Tyyppi*: [Help](#)

Lisätiedot: [Help](#)

Julkaisijan/kustantajan PDF

Tekijän viimeinen versio (Final draft/Post-print)

Julkaisijan/kustantajan PDF

Tiedosto*:

Browse...

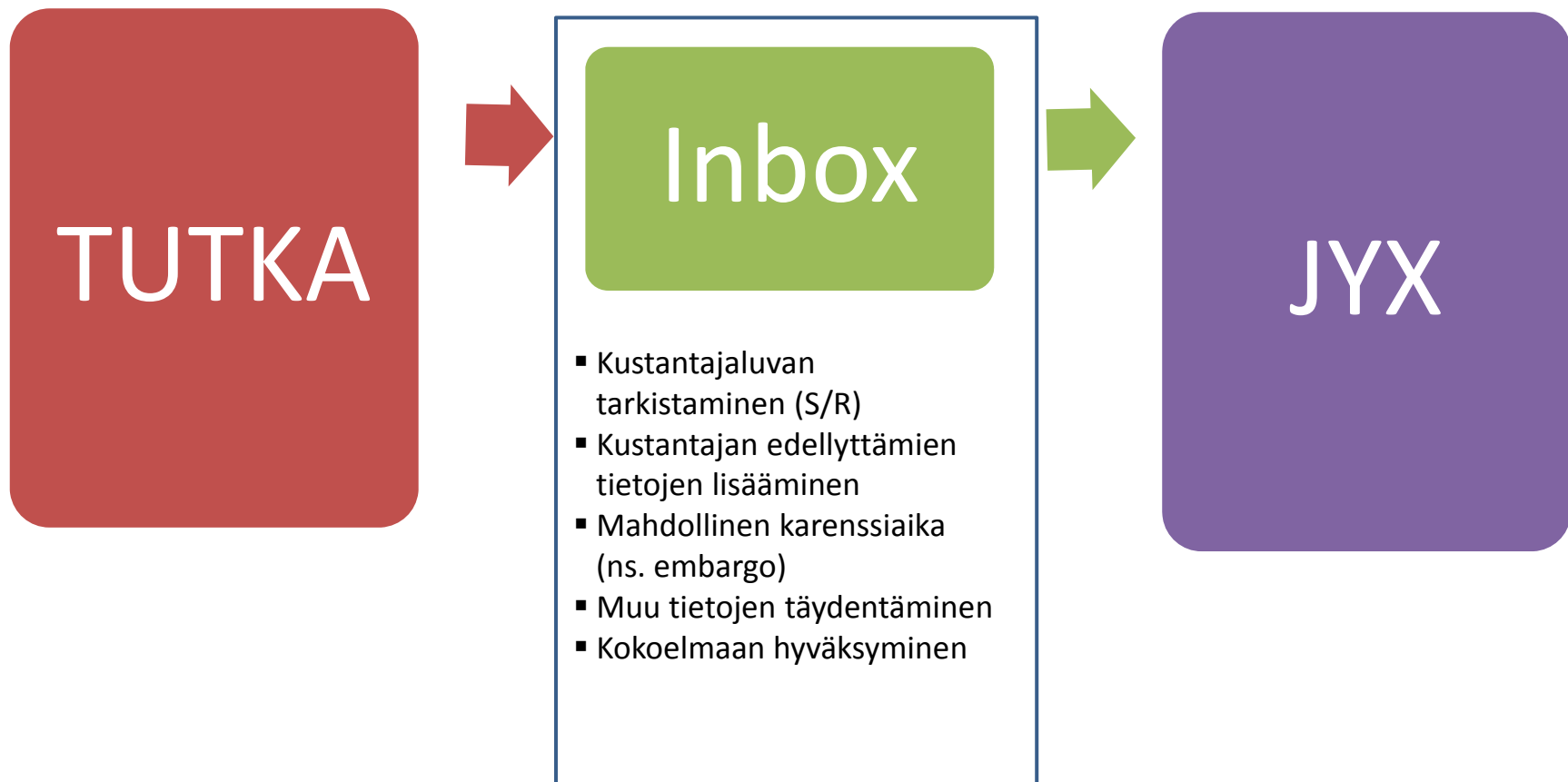
Tekijöiden
julkaisulupa: [Help](#)

Saa lähettää JYXiin rinnakkaisjulkaistavaksi. Jos artikkelilla on useampia kirjoittajia, kaikilta kirjoittajilta on saatu lupa valitun tiedoston rinnakkaisjulkaisemiseen.

Lisää

Työnkulku

Jyväskylän yliopiston julkaisuarkisto

Tervetuloa JYXiin. Jyväskylän yliopiston julkaisuarkistoon tallennetaan Jyväskylän yliopistossa tuotettuja tai sen kokoelmista digitoituja aineistoja.

Hae

✎

✎ [Laajennettu haku](#)

Selaa

- ✎ [Kaikki kokoelmat](#)
- ✎ [Tekijä](#)
- ✎ [Nimeke](#)
- ✎ [Asiasana](#)
- ✎ [Julkaisu-aika](#)

Pääkokoelmat

- [Artikkelit \[226\]](#)
- [Historialliset kirjat \[5822\]](#)
- [Julkaisusarjat \[383\]](#)
- [Kandidaatintutkielmat \[598\]](#)
- [Kehityshankkeet \[0\]](#)
- [Kirjat \[53\]](#)
- [Konferenssit \[156\]](#)
- [Lehdet \[2079\]](#)
- [Lisensiaatintyöt \[282\]](#)
- [Nuottikokoelmat \[5\]](#)
- [Opinto-oppaat \[23\]](#)
- [Pro gradu -tutkielmat \[8119\]](#)
- [Seminaarit \[21\]](#)
- [Seminaarityöt \[39\]](#)
- [Suomen Kansan esävelmät \[8613\]](#)
- [Valokuvat \[530\]](#)
- [Vuosikertomukset \[6\]](#)
- [Väitöskirjat \[927\]](#)

Julkaise

- ✎ [Opinnäytteet](#)
- ✎ [Open Access ja rinnakkaisjulkaiseminen](#)
- ✎ [Julkaisu-toiminta Jyväskylän yliopistossa](#)

Ohjeita ja tietoja

- ✎ [Ohjeet](#)
- ✎ [Ota yhteyttä](#)
- ✎ [Mikä on JYX?](#)

Uusimmat julkaisut

- [Naisvammaisurheilu kaksinkertaisen toiseuden ja ruumisprojektin risteyksessä. Arvojen ja asenteiden muutos naisvammaisurheilijan kokemana. \(2012\)](#)
- [Experimental Methods for Measuring Elasto-plastic Parameters of Bentonite Clay \(2012\)](#)
- [Exploring the self-assembly of resorcinarenes : from molecular level interactions to mesoscopic structures \(2012\)](#)
- [YHTÄ SUURTA JOUKKOA VAI ERI LAIDOILLA?:Kuinka syrjäytymisvaarassa olevat nuoret ja työttömät nuoret eroavat muista nuorista Nuorisobarometrien valossa? \(2012\)](#)
- [HAKUKONEMARKKINOINNIN TEHOKKUUS \(2012\)](#)
- [Musiikinopettajien kokemuksia sosiaalisesta tuesta opettajayhteisössä \(2012\)](#)
- [Mesikämmenen muotokuva : : karhuaihe suomalaisen taiteen historiassa \(2012\)](#)
- [Kohti demokraattista globalisaatiota : Suomen ja Ranskan Attac finanssikriisin syiden ja ratkaisujen jäljillä \(2012\)](#)
- [Hyvä ja onnellinen : : antiikin filosofien onnellisuuskäsitysten tulkintoja \(2012\)](#)
- [Johdatus pilvipelaamiseen \(2012\)](#)

Kiitos!

Muutama esimerkkiarkisto

- Helda : Helsingin yliopisto – lähes 1800 artikkelia
<https://helda.helsinki.fi/>
- MIT Open Access Articles – yli 3000 tieteellistä artikkelia
<http://dspace.mit.edu/>
” Articles have been viewed more than 100,000 times since the collection was launched in October 2009.” (Updated Feb 2011)
- Open Sky / UCAR, NCAR and UCP
<http://opensky.library.ucar.edu>
- ORBI : University of Liege (Belgia) – yli 40 000 tieteell. artikkelia
<http://orbi.ulg.ac.be>
- UCL Discovery – University of London
<http://discovery.ucl.ac.uk/>

Lähteet

- Carr, Leslie, Wendy White, Mark Weal:
Research Assessment and a Diverse Role for Repositories. Saatavissa:
<http://eprints.ecs.soton.ac.uk/20842/> (viitattu 21.1.2011)
- Doorenbosch, Paul & Barbara Sierman:
Institutional Repositories, Long Term Preservation and the Changing Nature of Scholarly Publishing.
Saatavissa:
http://or2010.fecyt.es/Resources/documentos/GSubstracts/InstitutionalRepositories_LongTermPreservati on_etc.pdf (viitattu 21.1.2011)
- Fifteen Common Concerns – and Clarifications. Saatavissa:
<http://www.sherpa.ac.uk/documents/15concerns.html>
- Harnad, S. and Brody, T. (2004). Comparing the Impact of Open Access (OA) vs. Non-OA Articles in the Same Journals. D-Lib Magazine, vol. 10 No. 6, June. Saatavissa:
<http://www.dlib.org/dlib/june04/harnad/06harnad.html> (viitattu 21.1.2011)
- Rinnakkaistallentamisen käsikirja (2011). Julkaisuarkistojen infrastruktuuri -hanke. Saatavissa:
<https://wiki.helsinki.fi/pages/viewpage.action?pageId=63123101>
- Swan, A. (2010). The Open Access Citation Advantage (2010). Technical Report , School of Electronics & Computer Science, University of Southampton. Saatavissa: <http://eprints.ecs.soton.ac.uk/18516> (viitattu 21.1.2011)
- Swan, A. & S. Brown (2005). Open Access Self-Archiving : An Author Study. Saatavissa:
<http://cogprints.org/4385> (viitattu 21.1.2011)